

MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodekse (toliau PEK) nustatomi pagrindiniai Mykolo Biržiškos gimnazijos (toliau Gimnazija) pedagogų, vadovų, pagalbos specialistų bei bibliotekos – informacijos centro darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis ir kitais bendruomenės nariais.
2. PEK parengtas vadovaujantis Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių intereso derinimo įstatymo 13 straipsniu, Rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo, patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2021 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. KS-332 „Dėl Rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymų nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ III skyriaus 9.10 punktu, Rekomendacinėmis gairėmis dėl dovanų ar paslaugų priėmimo apribojimų, patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2020 m. kovo 12 d. sprendimu Nr. KS-40 „Dėl Rekomendacinių gairių dėl dovanų ar paslaugų priėmimo apribojimo patvirtinimo“.
3. PEK skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kurių įsipareigoja laikytis visi pedagogai.
4. PEK papildoma mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatomis, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, gimnazijos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ETIKOS PRINCIPAI

5. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:
 - 5.1. Pagarbos principas – pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir mokyklos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;
 - 5.2. Teisingumo principas – pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus;
 - 5.3. Žmogaus teisių pripažinimo principas – pedagogas nepažeidžia kito asmens teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;
 - 5.4. Atsakomybės principas – pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;
 - 5.5. Sąžiningumo principas – pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;

5.6. Atidos ir solidarumo principas – vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

III SKYRIUS

BENDRIEJI PEK REIKALAVIMAI

6. Laikytis PEK reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Darbo kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

7. Kiekvienas Gimnazijos pedagogas, pripažindamas PEK nuostatas, įsipareigoja:

- 7.1. puoselėti pagarbius ir geranoriškus savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu;
 - 7.2. palaikyti Gimnazijos siekius, etiška elgtis tiek Gimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą, nepakenkti Gimnazijos reputacijai ir bendriesiems interesams vykdydamas bet kokią su Gimnazija susijusią veiklą;
 - 7.3. vadovautis lygybės principu, būti tolerantiškais kitaip mąstantiems, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams;
 - 7.4. nuolat rūpintis savo kalbos ir bendravimo kultūra; nevirtoti keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių;
 - 7.5. skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą;
 - 7.6. siekiant išvengti konfliktų, svarbius bendruomenei klausimus svarstyti viešai;
 - 7.7. pagarbiai atsiliepti apie kolegų pedagoginius gebėjimus ir asmenines savybes, esant reikalui, kolegiškai patarti ir padėti vieni kitiems;
 - 7.8. be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kolektyve aptarti esamas negeroves, tuo siekti pagerinti darbuotojų profesinę kultūrą;
 - 7.9. konfliktinėse situacijose elgtis tolerantiškai ir savikritiškai, išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyvaus sprendimo, neturint išankstinio nusistatymo;
 - 7.10. nesutikimą su kolegų nuomone, pastabas dėl jų darbo rezultatų arba dėl profesinės veiklos trūkumų stengtis išsakyti asmeniškai, korektiškai, nekritikuojant jų asmeninių savybių, tarpusavio bendravimą grįsti mandagumu ir tolerancija;
 - 7.11. neatlikti veiksmų, kuriais daromas spaudimas kolegai arba mokiniui (-iams), naudojantis savo padėtimi, siekiant nepelnyto įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus veiksmus;
 - 7.12. neskelbti konfidencialios informacijos, kuri pateikiama tvarkyti (naudotis) darbo metu;
 - 7.13. neviešinti ir viešai neaptarinėti konfidencialios informacijos (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, ligos, apranga ir kt.) apie darbuotojus;
 - 7.14. netoleruoti (siekti, kad nebūtų) nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimo, smulkmeniškų konfliktų bei intrigų eskalavimo;
 - 7.15. sąmoningai neriboti ir neignoruoti mokytojų, mokinių tėvų bei kitų bendruomenės narių išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus.
 - 7.16. saugoti vaikų patikėtą nuomonę apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus. Perduoti tokią nuomonę kitai pusei galima tik gavus tą nuomonę patikėjusio asmens sutikimą arba esant tiesioginiam pavojui mokinio gyvybei ar sveikatai;
 - 7.17. saugoti Gimnazijos turtą, nenaudoti jo privačiai veiklai arba asmeniniams poreikiams tenkinti.
8. Pedagogai negali būti administracijos diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų.
9. Gimnazijos vadovų ir kolektyvo narių bendravimas turi būti pagrįstas korektiškais santykiais, teisėti nurodymai vykdomi pasiliekančią teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir taktiškai ją išsakant.
10. Gimnazijos vadovai vertinimus ir sprendimus turi pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir likti nešališki.

11. Gimnazijos administracija negali rinkti ar reikalauti informacijos apie asmeninį pedagogo gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais.

IV SKYRIUS

PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMAS IR ATSAKOMYBĖ

12. Bendruomenės nariai informaciją apie PEK pažeidimą gali pateikti gimnazijos administracijai raštu ar žodžiu.

13. Gavus informacijos apie PEK nuostatų pažeidimą, mokyklos vadovo įsakymu sudaroma nešališka 5 narių Etikos komisija, kuri turi išsamiai išanalizuoti situaciją ir siūlyti sprendimus.

14. Už PEK pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, gali būti taikomos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.).

15. Už PEK pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, pedagogai atsako Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Pedagogų etikos kodeksas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje.

PRITARTA
Mykolo Biržiškos gimnazijos
2025 m. gruodžio 18 d. Darbo tarybos posėdyje
Protokolas Nr. 2